

Sygn. akt I C 1158/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Słupsku I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Lidia Staśkiewicz

Protokolant: st. sekr. sąd. A. C.

po rozpoznaniu w dniu 09 listopada 2016 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa **(...)Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.**

przeciwko **G. Z.**

o zapłatę

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 listopada 2015 r. (data nadania) (k. 3 i nast.) **powód AGIO Wierzytelności (...)**(...)wystąpił przeciwko **pozwanemu G. Z.** z roszczeniem o zasądzenie od pozwanego na swą rzecz kwoty 5.985,78 zł, wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1.200 zł, powiększonych o koszt uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, iż wierzytelność dochodzona pozwem wynika z umowy kredytu odnawialnego z dnia 01.01.1980 r. zawartej pomiędzy pozwanym a (...) Bankiem (...) S.A. w W.. Wobec braku spłaty zadłużenia wskazana umowa została wypowiedziana, a następnie wierzytelność wynikająca z tej umowy wraz z prawem do naliczania odsetek została przeniesiona na rzecz powoda na mocy umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 02 lipca 2014 r.

Powód wyjaśnił, że na wartość przedmiotu sporu składa się kwota 3.237,24 zł tytułem niespłaconego kapitału, kwota 2.232,72 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez Bank od kwoty niespłaconego kapitału na dzień 08.07.2014 r. oraz kwota 515,82 zł tytułem odsetek karnych stanowiących czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP naliczonych od kwoty niespłaconego kapitału od dnia 09.07.2014 r. do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu w sprawie.

Nakazem zapłaty z dnia 27 stycznia 2016 r., sygn. akt I Nc 6055/15, wydanym w postępowaniu upominawczym, Referendarz sądowy tutejszego Sądu nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda dochodzoną kwotę wraz z odsetkami i kosztami procesu (k. 45).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 50 i nast.) **pozwany G. Z.** zaskarżył nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

Pozwany podniósł zarzut niewykazania roszczenia, wskazując, że nie otrzymał umowy pożyczki z 1980 r., z której powód wywodził swoje roszczenie. Nadto pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

W odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty (k. 56 i nast.) powód w pierwszej kolejności sprecyzował, iż wierzytelność dochodzona pozwem wynika z umowy kredytu odnawialnego z dnia 31.10.2006 r. zawartej między pozwanym a (...) Bankiem (...) S.A., którą to wierzytelność powód nabył na podstawie umowy przelewu z dnia 02.07.2014 r. W wyniku błędu w systemie, w załączniku do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 02.07.2014 r., została wygenerowana błędna data zawarcia umowy kredytu, tj. 01.01.1980 r. zamiast 31.10.2006 r.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia powód wskazał, że poprzedni wierzyciel wypowiedział umowę w 2010 r. i na podstawie art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr (...). Następnie wystąpił z wnioskiem o nadanie bte klauzuli wykonalności. Postanowieniem z dnia 31.01.2012 r. w sprawie IX Co 152/12 Sąd Rejonowy w Słupsku nadał opisanemu bte klauzulę wykonalności. Następnie Bank w dniu 22.02.2012 r. wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, które postanowieniem Komornika z dnia 03.03.2014 r. zostało umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. W ocenie powoda powyższe zdarzenia przerwały bieg przedawnienia, które biegnie na nowo od daty umorzenia postępowania egzekucyjnego.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 października 2006 r. G. Z. zawarł z (...) Bankiem (...) S.A. w W. umowę kredytu odnawialnego w rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowym nr (...).

Dowód: wniosek o kredyt odnawialny – k. 61-62v, umowa kredytu odnawialnego – k. 64-65; Aneks nr (...) do umowy kredytu odnawialnego – k. 69.

Pismem z dnia 05 października 2010 r. (...) Bank (...) S.A. wypowiedział G. Z. wskazaną wyżej umowę. W piśmie wskazano, że okres wypowiedzenia wynosi 30 dni od daty otrzymania wypowiedzenia. Pismo z dnia 05 października 2010 r. zostało odebrane przez G. Z. w dniu 11 października 2010 r.

Dowód: wypowiedzenie umowy kredytu odnawialnego – k. 72, potwierdzenie odbioru – k. 73.

W dniu 06 grudnia 2011 r. (...) Bank (...) S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) stwierdzający wymagalne zadłużenie G. Z. z tytułu umowy kredytu odnawialnego nr (...) w łącznej kwocie 4.081,41 zł, w tym 3.238,94 zł tytułem należności głównej oraz 842,47 zł tytułem odsetek.

Dowód: Bankowy Tytuł Egzekucyjny – k. 77.

Wnioskiem z dnia 16 grudnia 2011 r. (...) Bank (...) S.A. wystąpił do Sądu Rejonowego w Słupsku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 06 grudnia 2011 r.

Dowód: wniosek o nadanie klauzuli wykonalności - k. 78-78v.

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2012 r. Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego w Słupsku w sprawie IX Co 152/12 nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 06 grudnia 2011 r. klauzulę wykonalności przeciwko dłużnikowi G. Z..

Dowód: postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności – k. 76-78v.

W dniu 08 marca 2012 r. (...) Bank (...) S.A. złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupsku J. M. wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 06 grudnia 2011 r. opatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 31 stycznia 2012 r. Komornik Sądowy J. M. w dniu 06 lipca 2012 r. wydał postanowienie o przekazaniu sprawy do dalszego prowadzenia Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Słupsku A. Ś. jako właściwemu.

Dowód: wniosek o wszczęcie egzekucji - k. 1-1v akt Km 1334/12, postanowienie z dnia 06.07.2012 r. k. 2 akt Km 3223/12, k. 80 akt I C 1158/16.

Postanowieniem z dnia 03 marca 2014 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Słupsku A. Ś. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone w sprawie Km 3223/12 wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Odpis postanowienia doręczony został dłużnikowi w dniu 06 marca 2014 r.

Dowód: postanowienie z dnia 03.03.2014 r. – k. 29 akt Km 3223/12, k. 81 akt I C 1158/16.

(...) Bank (...) S.A. w W. na podstawie umowy z dnia 02 lipca 2014 r. dokonał przelewu wierzytelności z tytułu umowy kredytu odnawialnego nr (...) z dnia 31.10.2006 r. na rzecz AGIO Wierzytelności (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.. W załączniku do umowy z dnia 02 lipca 2014 r. omyłkowo wskazano, że przedmiotem przelewu jest wierzytelność z tytułu umowy kredytu odnawialnego z dnia 01.01.1980 r.

Dowód: umowa sprzedaży wierzytelności wraz z Aneks nr (...) – k. 14-21, wydruk załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności – k. 35, oświadczenie Banku z dnia 24.06.2016 r. wraz z pełnomocnictwami – k. 90-95.

Pismem z dnia 01 września 2014 r. AGIO Wierzytelności (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wezwał G. Z. do zapłaty kwoty 5.557,94 zł z tytułu umowy kredytu odnawialnego zawartego z (...) Bankiem (...) S.A.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 01.09.2014 r. – k. 37-38.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zebranych w sprawie dokumentów, którym dał wiarę w pełni wobec nie kwestionowania ich przez strony oraz braku podstaw do zakwestionowania ich prawdziwości przez Sąd z urzędu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty podniósł zarzut przedawnienia roszczenia powoda, jak również kwestionował istnienie umowy kredytu z dnia 01.01.1980 r.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że strona powodowa wykazała swoją legitymację procesową do występowania w niniejszej sprawie, przedkładając umowę przelewu wierzytelności z dnia 02 lipca 2014 r. Wprawdzie z załącznika do tej umowy wynika, że przedmiotem przelewu była wierzytelność z umowy kredytu odnawialnego z dnia 01.01.1980 r., jednakże – jak wynika z oświadczenia zbywcy wierzytelności z dnia 24.06.2016 r. (k. 90) – w załączniku doszło do oczywistej omyłki pisarskiej, a przedmiotem przelewu była w rzeczywistości wierzytelność z tytułu umowy kredytu odnawialnego nr (...) z dnia 31.10.2006 r.

Zasadny okazał się natomiast podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z art. 117 § 1 i 2 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu (§ 1). Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne (§ 2).

Zgodnie z art. 118 kc jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Udzielanie przez instytucję finansową taką jak bank pożyczek gotówkowych i kredytów, które są oprocentowane (zatem z samym faktem ich przyznania klientowi związane jest uzyskiwanie przez bank dochodu w postaci odsetek od wypłaconej kwoty świadczenia pieniężnego) stanowi realizację zadań wchodzących w zakres działalności gospodarczej takiego przedsiębiorstwa. Zatem roszczenie banku o zwrot pożyczki (kredytu) jako związane z prowadzoną przez bank działalnością gospodarczą, przedawnia się w terminie 3-letnim, a nie 10-letnim (por. wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 15 listopada 2011 r., III Ca 659/11, LEX nr 1714072).

Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie (art. 120 § 1 k.c.).

W niniejszej sprawie umowa kredytu odnawialnego zawarta z pozwanym została wypowiedziana przez bank pismem z dnia 05 października 2010 r., które zostało pozwanemu doręczone w dniu 11 października 2010 r. (k. 72-73). Termin wypowiedzenia wynosił 30 dni od daty doręczenia wypowiedzenia, a zatem upływał 10 listopada 2010 r.

Zgodnie z § 19 ust. 5 umowy kredytu odnawialnego nr (...) z dnia 31.10.2006 r. w następnym dniu po upływie terminu wypowiedzenia całe zadłużenie z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i powstałymi opłatami staje się zadłużeniem wymagalnym i przeterminowanym. Z powyższego wynika, że roszczenie Banku stało się wymagalne w dniu 11 listopada 2010 r. i od tego momentu należy liczyć bieg 3-letniego terminu przedawnienia, który upływał w dniu 11 listopada 2013 r.

Zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 kc bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Zgodnie zaś z art. 124 kc po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego zarówno złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, jak i wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie takiego tytułu wykonawczego przerywa na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. bieg przedawnienia jako czynność przedsięwzięta bezpośrednio w celu egzekwowania roszczeń (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/03, OSNC z 2005 r., nr 4, poz. 58, wyroki 23 listopada 2011 r., IV CSK 156/11, OSNC - ZD z 2013 r., nr 1, poz. 7, z dnia 12 stycznia 2012 r., II CSK 203/11, OSP z 2014 r., nr 6, poz. 60, z dnia 17 grudnia 2004 r., II CK 276/04, z dnia 22 stycznia 2008 r., V CSK 386/07, z dnia 21 maja 2010 r., II CSK 614/09, z dnia 4 października 2012 r., I CSK 90/12 - nie publ.). Rozpoczęcie na nowo biegu przedawnienia następuje bądź z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania klauzulowego, bądź z chwilą zakończenia postępowania egzekucyjnego, w tym jego umorzenia (art. 826 k.p.c.) a wyjątek stanowi umorzenie na podstawie art. 823 lub 825 pkt 1 k.p.c. albo zwrot wniosku, które niweczą materialnoprawne skutki przerwy przedawnienia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14, OSNC z 2015 r., nr 12, poz. 137, wyroki z dnia 10 października 2003 r., II CK 113/02, OSP z 2004 r., nr 11, poz. 141, z dnia 23 stycznia 2007 r., V CSK 386/07, z dnia 14 kwietnia 2011 r., IV CSK 439/11, z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14 - nie publ.). Umorzenie postępowania z urzędu z przyczyny bezskuteczności egzekucji na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. powoduje, że bieg przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym rozpoczyna się na nowo.

Nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może jednak powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.) (por. uchwała

Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16). Sąd orzekający w niniejszej sprawie w całości pogląd ten podziela.

W uzasadnieniu powołanej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, że w razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 k.c.). Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia, zbycie wierzytelności jest bowiem irrelevantne dla jego biegu.

W przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się jednak odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym.

Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności; nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza nie będącego bankiem nie było dopuszczalne (uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, OSNC z 2005 r., nr 6, poz. 98, z dnia 22 lutego 2006 r., III CZP 129/05, OSNC z 2007 r., nr 1, poz. 4, z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14). Cesjonariusz nie mógł kontynuować egzekucji wszczętej przez bank, bo w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art. 192 pkt 3 k.p.c., a więc fundusz sekurytyzacyjny, który nie mógł się powołać na bankowy tytuł egzekucyjny, przejście uprawnień i uzyskać klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 k.p.c., musiał ustalić istnienie roszczenia w drodze procesu sądowego, uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14 (nie publ.), przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. następuje, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela.

Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na rzecz którego została wydana klauzula wykonalności; nie jest bowiem wystarczająca tożsamość wierzytelności, lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność ta została dokonana. Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są więc tylko z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych i przedmiotowych ukształtowanych treścią klauzuli wykonalności. Nie może umknąć uwadze, że przerwa biegu przedawnienia została spowodowana czynnością banku zmierzającą do egzekwowania roszczenia, podczas gdy nabywcy nie będącemu bankiem miałyby służyć do jego dochodzenia. Nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela - banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem.

W niniejszej sprawie roszczenie z tytułu umowy kredytu z dnia 31.10.2006 r. uległo przedawnieniu w dniu 10 listopada 2013 r.

Z uwagi na powyższe Sąd powództwo oddalił.